

Oss

Een inventarisatie van de Global Goals in het huidige gemeentebestuur Op basis van alle Global Goals

In de gemeente Oss heeft toenmalig trainee Janneke van der Poel een inventarisatie van het gemeentelijke beleid gemaakt aan de hand van de Global Goals. Dit heeft ze gedaan door een stappenplan op te zetten, waarin 8 stappen staan uitgelegd. Een doel en eerste stap was om de Global Goals breed bekend te maken en ze een richtsnoer te laten zijn voor de dagelijkse keuzes en handelingen in de gemeente. Om de Goals te verspreiden zou er een beweging nodig zijn volgens gemeente Oss. Een beweging die verder reikt dan enkel de gemeentelijke organisatie: de doelen moeten leven in het hele bedrijfsleven en de samenleving. Oss onderscheidt vier manieren waarop de Global Goals van waarde zijn: ze geven betekenis aan de gemeentelijke activiteiten, ze bieden inspiratie om te kijken naar het 'grotere geheel', ze leiden tot een internationale verbinding en bij besluitvormingsprocessen brengen ze waarden en belangen naar voren.

Tot stand komen van de inventarisatie

Burgemeester Buijs-Glaudemans sprak de wens uit om een inventarisatie op te stellen die elk vlak van het gemeentelijk beleid zou raken. Met alle tien programmamanagers van de gemeente is besproken hoe de Global Goals matchen in hun programma's. Een speciaal ontwikkelde app over de Global Goals diende als begeleiding van de gesprekken. De Global Goals werden hier gebruikt als lens om het beleid te analyseren. Naast deze app werden de Goals ook fysiek op tafel gelegd. Zo werd het beleid gelezen en 'gecheckt' op de Global Goals. Uiteindelijk is per beleidsprogramma gekeken welke Global Goals eraan konden worden gekoppeld.

Opstellen van de beleidsinventarisatie

Na de gesprekken met alle programma-managers is de inventarisatie in beeld gebracht. Dit is gedaan door enerzijds per doel de relevante subdoelen voor Oss te benoemen en anderzijds te vermelden welke programma's er bij dat specifieke doel aansluiten. Per programma is ook uitgezocht welke specifieke activiteiten van de gemeente bijdragen aan het realiseren van dat doel. Verder is in de inventarisatie ook gebruik gemaakt van CBS rapport 'Meten van SDGs: een eerste beeld van Nederland' en van de VNG brochure 'SDGs, wat lokale overheden moeten weten.'

Zodra alle informatie verzameld was en de Global Goals gekoppeld waren aan de programma's, kon deze informatie ook visueel in beeld worden gebracht. Door het verwerken van de informatie in grafieken en diagrammen is in één oogwenk duidelijk in hoeverre de Global Goals in werking zijn in Oss.

De resultaten

De laatste stap in het stappenplan van Janneke van der Poel was om deze opgestelde inventarisatie te bespreken met de beleidsmedewerkers en te evalueren of alle belangrijke dossiers benoemd waren. Na deze laatste ronde van gesprekken kwam er een definitieve versie van de nota. Dit resultaat van de intensieve inventarisatie, waarin per Global Goal staat aangegeven welke beleidsonderdelen er onder vallen, dient als een uitgangspunt voor het hele gemeentelijke beleid.

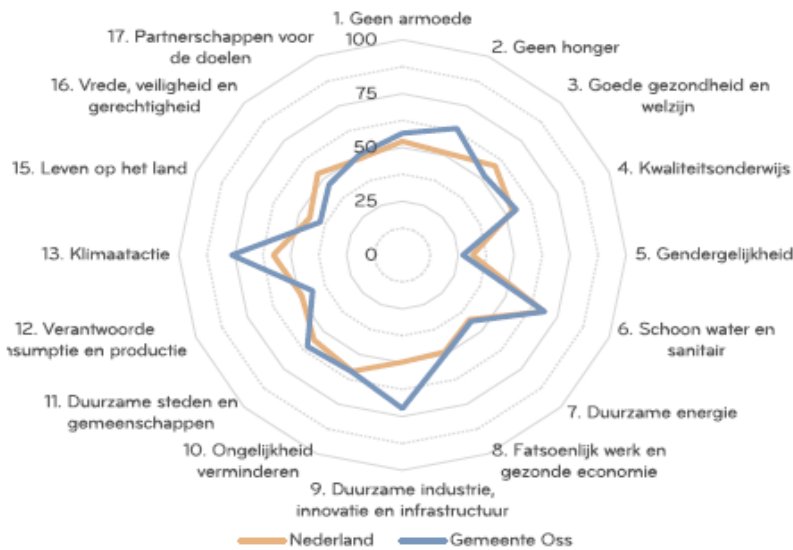
“Het gaat erom alle partnerschappen te doordrenken van het bewustzijn van de noodzaak om te werken aan de Global Goals. Om dit uit de verf te laten komen is niet een gemeentelijk beleid, maar een beweging nodig. Een beweging start met het persoonlijk commitment en zal een olievlek werking moeten hebben, gebaseerd op inspiratie.”

Door de nota vervolgens grafisch in beeld te brengen, kun je enerzijds weergeven op welke doelen de nadruk ligt in het gemeentelijk beleid en anderzijds welke doelen verbonden zijn aan elkaar op een bepaald vlak in het beleid (people, planet, profit). Samenvattend biedt de nota inspiratie voor nieuw beleid, scherpt bestaand beleid aan en geeft een mooi kader en kapstok waaraan beleidsplannen kunnen worden opgehangen.

Rapport i.s.m. Telos

In september 2017 is er in samenwerking met Telos de lokale SDG monitor gekomen waarin onder andere is gemeten hoe gemeente Oss er voor staat ten aanzien van de Global Goals. Het doel van de monitor was om te zien hoe zo'n monitor er conceptueel uit zou zien, in hoeverre de monitor afwijkt van de Nationale monitor voor duurzame

Figuur 4.1 Scores SDGs voor Oss in vergelijking met Nederland

Goals. Het onderzoek biedt een brede en geïntegreerde agenda voor stedelijke ontwikkeling, waarin de Global Goals een leidraad vormen. In 2018 gaat de gemeente aan de slag met het rapport. De gebruikte indicatoren worden dan voorgelegd aan beleidsmedewerkers en programmamanagers. Zij gaan kijken of het gekoppeld kan worden aan het beleid en welke invloed het beleid kan hebben op de indicatoren en daarmee de Global Goals. Uiteindelijk zal dit rapport van Telos helpen met het concretiseren van de Global Goals in Oss en ook in andere gemeenten.

Programmabegroting aan de hand van de Global Goals

Oss heeft besloten om in de programmabegroting van 2018-2021 de Global Goals mee te nemen. Dit hebben ze gedaan door aan ieder programma een paragraaf 'duurzaamheid' toe te voegen. Hierin bespreken ze de duurzaamheid van het betreffende programma aan de hand van de eigen duurzaamheidsdoelstellingen van Oss en vervolgens benoemen ze de Global Goals die aansluiten bij het programma.

In het internationale beleid zijn de doelen zelfs als uitgangspunt genomen voor het beleid. Hierover staat in de programmabegroting het volgende:

De Sustainable Development Goals (de ontwikkelingsdoelen van de VN) geven een kader voor ons brede duurzaamheidsbeleid. We brengen in beeld wat op de verschillende 17 doelen aan beleid en activiteiten al plaatsvindt, zowel bij onszelf als onze partners in de uitvoering. De analyse daarvan geeft focus voor verdere ontwikkeling en actiepunten. We betrekken het Platform Global Goals Oss hierbij.¹

Gemeente Oss is de eerste gemeente die de Global Goals actief heeft meegenomen in de programmabegroting. Door ze zo actief mee te nemen, komen de duurzame ontwikkelingsdoelen overal expliciet naar voren in het gemeentelijk beleid. Ze hebben een sterk en integraal internationaal kader aangenomen voor lokale ontwikkeling.

¹ Gemeente Oss, 'Programmabegroting 2018-2021', p.24.

gemeenten en of er verschillen meetbaar zijn tussen gemeenten in termen van performance. Om dit te onderzoeken is samen met Telos een geïntegreerd systeem ontwikkeld, dat voortgang op de Global Goals onderzoekt aan de hand van 100 indicatoren. Dit alles is uiteindelijk toegepast op de gemeente Oss, ook om te onderzoeken waar Oss staat en wat de uitdagingen van de gemeente zijn. In het rapport is er per goal gekeken naar hoe Oss scoort, naar wat het landelijke gemiddelde is, hoe Brabant scoort en andere factoren. Door dit uitgebreide onderzoek komt goed naar voren hoe Oss zich positioneert in het land als het gaat om de Global